

നിശ്ശബ്ദ താഴ്വരയിൽ കാതോർക്കുമ്പോൾ

പി.കെ. ഉത്തമൻ

മനത്തിലെത്തിയ ഇടവപ്പാതി നമ്മളെ തൽക്കാലത്തേക്ക് രക്ഷിച്ചു. പുതുമഴ കാണുമ്പോൾ വരൾച്ച മരണുകൊള്ളണമെന്നാണല്ലോ കവിവചനം. അത്ര പാവമല്ലാത്ത ഹൃദയമുള്ള ഒരാളുടെ പരിസ്ഥിതി ദിനചിന്തകളാണ് ഈ കുറിപ്പ്. പാരിസ്ഥിതിക വിദ്യാഭ്യാസം നേടുന്നതിനുള്ള ശിക്ഷ മുറിവുകളുടെ ലോകത്ത് സ്ഥിരമായി താമസിക്കുക എന്നതാണെന്ന് മഹാനായ വനശാസ്ത്രജ്ഞൻ ആൽഡോ ലിയോപോൾഡ് പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. കടന്നുപോയ കൊടിയ വരൾച്ച മരണിട്ടില്ലാത്ത ചില സമാനഹൃദയർ ഉണ്ടാവുമെന്നു കരുതുന്നു.

വായു, വെള്ളം എന്നീ പ്രകൃതിവിഭവങ്ങൾ കൂടി കിട്ടാനില്ലാതാവുകയാണെന്ന മുന്നറിയിപ്പുകൾ മൗലിക പരിസ്ഥിതിവാദികളുടെ ജല്പനങ്ങളായി കണ്ടിരുന്നവർ, കുടിവെള്ളം കിട്ടാതെ മരിക്കുന്ന അവസ്ഥ തൊട്ടുമുമ്പിൽ കണ്ടു ഞെട്ടിയിട്ടാണ് തിരിച്ചുവന്നിരിക്കുന്നത്. കഴിഞ്ഞ തിരഞ്ഞെടുപ്പിൽ, പലയിടങ്ങളിലും സ്ഥാനാർത്ഥികളോട് ജനങ്ങൾ ആവശ്യപ്പെട്ടത് അരിയും തുണിയും വൈദ്യുതിയുമായിരുന്നില്ല - വെള്ളമായിരുന്നു കുടിവെള്ളം. വെള്ളം തരൂ, വോട്ടു തരാം എന്നായിരുന്നു പരിഭവനം.

ജനങ്ങൾ കുടിവെള്ളത്തിനുവേണ്ടി പരക്കെപാഞ്ഞപ്പോൾ, നേതാക്കന്മാരുടെ പ്രസംഗങ്ങളിലും മാധ്യമചർച്ചകളിലുമെല്ലാം നിറഞ്ഞുനിന്നത് കുടിവെള്ളപ്രശ്നമായിരുന്നു. എന്നാൽ വരൾച്ചയുടെ യഥാർത്ഥ കാരണത്തെപ്പറ്റി ഒരാളും ചിന്തിച്ചുകണ്ടില്ല.

കേരളത്തിൽ വരൾച്ച ഏറ്റവും രൂക്ഷമായി അനുഭവപ്പെട്ട ഒരു സ്ഥലം വയനാട്ടിലെ പുൽപ്പള്ളിയാണ്. പുൽപ്പള്ളിയിലെ പ്രസിദ്ധമായ കറുത്തപൊന്നു വിളയുന്ന തോട്ടങ്ങളെല്ലാം കരിഞ്ഞുണങ്ങി. കബനിയുടെ കരയിലെ താമസക്കാർ കൂടിക്കാൽ ലോറിവെള്ളം കാത്തുനിന്നു.

ഇതേ പുൽപ്പള്ളിയിൽത്തന്നെ പാക്കം എന്നൊരു ഗ്രാമമുണ്ട്. അവിടെ തിരുമംഗലം എന്നൊരു ആദിവാസിക്കോളനിയിൽ

എൺപതോളം കുടുംബങ്ങൾ ജീവിക്കുന്നു. കോളനിയിൽനിന്ന് 50 മീറ്റർ അകലെയുള്ള ഒരു 'കേണി'യിൽ നിന്നാണ് പണ്ടുമുതൽക്കേ അവരെല്ലാം കൂടിക്കാൽ വെള്ളമെടുക്കുന്നത്. കേണിയെന്നാൽ ഉറവ. നാലഞ്ചടി നീളമുള്ള ഒരു പനംകുറ്റിക്കകത്തെ ചോറെല്ലാം നീക്കം ചെയ്ത് മണ്ണിൽ കുത്തനെ കുഴിച്ചിട്ടതാണ് പാക്കത്തെ കേണി, അതിലേന്നും തറനിരപ്പിൽ വെള്ളം തുളുമ്പിനിൽക്കുന്നു. നിലത്തിരുന്ന് മുക്കിയെടുക്കാം. എത്ര കോരിയെടുത്താലും തീരാത്ത അക്ഷയജല സ്രോതസ്സ്. ഇക്കൊല്ലത്തെ അടുതപുർവമായ വരൾച്ചയിലും തിരുമംഗലം കോളനിക്കാർ കൂടിക്കാൽ വെള്ളമെടുത്തിരുന്നത് ഈ കേണിയിൽനിന്നായിരുന്നു. എല്ലാ ഉറവകളും എല്ലാ കിണറുകളും എല്ലാ പുഴകളും വറ്റിയപ്പോൾ, ഈയൊരു വറ വറ്റിയില്ല. എന്തുകൊണ്ട്? സംശയമില്ല, അതിനു പിന്നിൽ അല്പം കാട് ഇന്നും അവശേഷിക്കുന്നതു കൊണ്ട്.

വരൾച്ചയുടെ കാരണം അറിയാൻ വയനാട്ടിലെ ആരും കേട്ടിട്ടില്ലാത്ത ഗ്രാമംവരെ പോകണമെന്നില്ല. കേരളത്തിലെ ഏറ്റവും

വലിയ നദിയാണല്ലോ ഭാരതപ്പുഴ. ഈ ഭാരതപ്പുഴയടക്കം കേരളത്തിലെ നദികളെല്ലാം ചത്തുകിടന്നപ്പോഴും വെള്ളത്തിനുവേണ്ടി ഭാരതപ്പുഴയുടെ നാട്ടിൽ നീണ്ട സത്യഗ്രഹസമരം നടന്നുകൊണ്ടിരുന്നപ്പോഴും ഒരു കൊച്ചുനദി മാത്രം തീരെ വറ്റിയില്ല - ഭാരതപ്പുഴയുടെ ഒരു കൈവഴിയായ കുന്തിപ്പുഴ. കാരണം? സംശയമില്ല. കുന്തിപ്പുഴയുടെ ഉദ്ഭവസ്ഥാനത്ത് 89 ചതുരശ്ര കിലോമീറ്റർ കാട് ഇന്നും വലിയ പരിക്കുകളില്ലാതെ അവശേഷിക്കുന്നു എന്നതുതന്നെ.

ഇതെല്ലാം കാണുമ്പോൾ, ഇനിയെങ്കിലും എല്ലാവരും നേരേചാവു ചിന്തിച്ചു തുടങ്ങുമെന്നും ഭാവിയിൽ വരാനിരിക്കുന്ന കൊടിയ ദുരന്തങ്ങൾക്ക് പ്രതിവിധി ആത്മാർത്ഥതയോടെ ആരംഭിക്കുമെന്നും വേണ്ടെ പ്രതീക്ഷിക്കാൻ? എന്നാൽ സംഭവിച്ചത്, സംഭവിക്കുന്നത് നേരേമറിച്ചാണ്. കൃഷൽക്കിണറുകളും ചെക്കു ഡാമുകളും അണക്കെട്ടുകളുമാണ് നമ്മെ മരുഭൂമിയിലേക്കു നയിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നത്. അതിനുള്ള നമ്മുടെ ചികിത്സയും കൂടുതൽ കൃഷൽ കിണറുകളും കൂടുതൽ ചെക്കു ഡാമുകളും കൂടുതൽ അണക്കെട്ടുകളുമാണ്. കേരളത്തിലെ ജനങ്ങൾ ദാഹിച്ചുവലഞ്ഞിരുന്ന കാലത്ത് കേരള സംസ്ഥാന വൈദ്യുതി ബോർഡ് അവരെ അടിച്ചേല്പിക്കാൻ വെമ്പുന്നത് ജീവിച്ചിരിക്കുന്ന അവസാനത്തെ പുഴയെയും കൂടി കൊല്ലാനുള്ള ഒരു പദ്ധതിയാണ്!

പശ്ചിമഘട്ടത്തിൽ വലിയ ക്ഷതമേല്ക്കാതെ അവശേഷിക്കുന്ന ഏതാനും തുണ്ടുവനങ്ങളിൽ ഒന്നാണ് സൈലന്റ് വാലി. ഏഴെട്ടു വർഷം നീണ്ട ഐതിഹാസികമായ ഒരു സമരത്തിലൂടെ കേരളത്തിലെ, ഇന്ത്യയിലെ, ലോകത്തിലെത്തന്നെ പ്രകൃതിസ്നേഹികൾ വൈദ്യുതി ബോർഡിന്റെ കൈയിൽനിന്നു രക്ഷിച്ച അമൂല്യമായ പ്രകൃതിസമ്പത്ത്. കേരളത്തിലെ മറ്റു നദീതടക്കാടുകളെല്ലാം അരിഞ്ഞുതീർത്ത കെ.എസ്.ഇ.ബി., 1975-76 കാലത്ത്, സൈലന്റ് വാലിയിലൂടെ ഒഴുകുന്ന കുന്തിപ്പുഴയിൽ അണക്കെട്ടാൻ പുറ

നീലഗിരി താർ (വരയാട്)

മേഖല. ആ അമൂല്യനിധി സംരക്ഷിക്കാനായിട്ടാണ് 1986 ൽ സൈലന്റ് വാലി കേന്ദ്രമായി നീലഗിരി ജൈവമണ്ഡലം പ്രഖ്യാപിച്ചത്. യുനെസ്കോയുടെ ജൈവമണ്ഡല ശൃംഖ

BOMBAY NATURAL HISTORY SOCIETY

പ്പെട്ടപ്പോഴാണ് ഇന്ത്യയിൽത്തന്നെ ജനങ്ങൾ ഒരണക്കെട്ടിനെതിരേ ആദ്യമായി പ്രതികരിച്ചത്. വൻ അണക്കെട്ടുകളുടെ ദോഷങ്ങളെപ്പറ്റിയുള്ള ഗോൾഡ്സ്മിത്തിന്റെയും മറ്റും പഠനങ്ങൾ വരുന്നതിനുമുമ്പാണ് ഇതെന്നോർക്കണം. പക്ഷിനിരീക്ഷകരായ ഡോ. സലിം അലിയും ഇന്ദുചൂഡനും ഗാന്ധിയൻ സാമൂഹ്യപ്രവർത്തകനായ സുന്ദർലാൽ ബഹുഗുണയും ജനകീയ ശാസ്ത്രപ്രസ്ഥാന നായകനായ പ്രൊഫ. എം.കെ. പ്രസാദും പരിസ്ഥിതി ശാസ്ത്രജ്ഞനായ ഡോ. സതീശ് ചന്ദ്രൻനായരും സുഗതകുമാരിയെപ്പോലെയുള്ള കവികളും മറ്റും നേതൃത്വം നൽകിയ നീണ്ട സമരത്തിനൊടുവിൽ, പദ്ധതിയെപ്പറ്റി പഠിക്കാൻ ഡോ. എം.ജി.കെ. മേനോന്റെ നേതൃത്വത്തിൽ കേന്ദ്രഗവൺമെന്റിന്റെയും കേരള ഗവൺമെന്റിന്റെയും പ്രതിനിധികളടങ്ങുന്ന ഒരു വിദഗ്ദസമിതിയെ നിയോഗിച്ചു. എം.ജി.കെ. മേനോൻ കമ്മിറ്റിയുടെ ശുപാർശ പ്രകാരം, പ്രധാനമന്ത്രി ഇന്ദിരാഗാന്ധി കൈക്കൊണ്ട രാഷ്ട്രീയ തീരുമാനം അനുസരിച്ചാണ് സൈലന്റ് വാലി വനം ഇന്ന് നിലനിൽക്കുന്നത്. അങ്ങനെ 1984 ൽ സൈലന്റ് വാലി കേരളത്തിലെ രണ്ടാമത്തെ നാഷണൽ പാർക്കായി.

ലയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ള ഇന്ത്യയിലെ ഒരേയൊരു ജൈവമണ്ഡലം.

ആ സൈലന്റ് വാലിയിൽ വീണ്ടും അണ കെട്ടുന്നതിനെക്കുറിച്ചു ചിന്തിക്കാൻ ചില്ലറ മൗഢ്യമൊന്നും പോരാ. നിർഭാഗ്യവശാൽ, ഒന്നോ അതേയോ അപവാദങ്ങളൊഴിച്ച്, കേരളത്തിൽ അധികാരത്തിൽ വരുന്ന വൈദ്യുതിമന്ത്രിമാരോരുത്തരും ആദ്യമായി വാതുറക്കുന്നത് സൈലന്റ് വാലിയിൽ വീണ്ടും അണകെട്ടുമെന്നു പറയാനാണ്.

കെ.എസ്.ഇ.ബി.യുടെ പാത്രക്കടവ് പദ്ധതി പുതിയ ലേബലൊട്ടിച്ച പഴയ സൈലന്റ് വാലി പദ്ധതിതന്നെയാണ്. അണക്കെട്ട് തടഞ്ഞുനിർത്തുന്നത് കുന്തിപ്പുഴയുടെ ഒഴുക്കിനെയാണ്. റിസർവോയ

ഇന്ദിരാഗാന്ധി

കഴിഞ്ഞ രണ്ടു ദശകങ്ങളായി ഇന്ത്യയിലെ പ്രകൃതിശാസ്ത്രജ്ഞർ നടത്തിവരുന്ന അന്വേഷണങ്ങളുടെ ഫലമായി, സൈലന്റ് വാലി സമരകാലത്ത് പരിസ്ഥിതിവാദികളുടെ ഏറ്റവും വന്യമായ സ്വപ്നങ്ങളിൽപ്പോലും കാണാതിരുന്ന തരത്തിലുള്ള ജൈവസമ്പത്താണ് സൈലന്റ് വാലി പോലുള്ള പശ്ചിമഘട്ടവനങ്ങളിൽ കണ്ടെത്തിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നത്. അതിന്റെയെല്ലാം അടിസ്ഥാനത്തിൽ, യുനെസ്കോ അംഗീകരിച്ചിട്ടുള്ള ഒരു വിശ്വ ജൈവപൈതൃകമാണ് സൈലന്റ് വാലി ഇന്ന്. ഇന്ത്യയിലെതന്നെ ഏറ്റവും സമ്പന്നമായ മൂന്നു ജീൻകലവറകളിലൊന്നാണ് ദക്ഷിണ പശ്ചിമഘട്ട വന

റിൽ മുങ്ങുന്നത് സൈലന്റ് വാലി നിത്യഹരിതവനമാണ്. സൈലന്റ് വാലി താഴ്വരയുടെ തെക്കുപടിഞ്ഞാറേ കോണിലുള്ള സൈരന്ധ്രി എന്ന സ്ഥലത്താണ് മൂന്ന് അണക്കെട്ട് വിഭാവനം ചെയ്തിരുന്നത്. അവിടെ നിന്ന് രണ്ടുമൂന്നു കിലോമീറ്റർ മലയിടുക്കിലൂടെ വളഞ്ഞു പുളഞ്ഞ് ഒഴുകുന്ന കുന്തിപ്പുഴ ദീർഘവൃത്താകാരത്തിലുള്ള ഒരു കൽച്ചട്ടിയിലേക്ക് വീഴുന്നു. അതാണ്

പാത്രക്കടവ്. പണ്ട്, പാണ്ഡവന്മാർ കുന്തിമാതാവിനോടൊപ്പം ഇവിടെ പാർത്തിരുന്നപ്പോൾ, പാഞ്ചാലി പാത്രം കഴുകിയിരുന്ന കടവാണ് പാത്രക്കടവെന്ന് ഐതിഹ്യം. സൈലന്റ് വാലി നാഷണൽ പാർക്കിന്റെ അതിർത്തിയിൽ നിന്നു കഷ്ടിച്ച് 200 മീറ്റർ താഴെയാണ് ഈ സ്ഥലം.

പാത്രക്കടവ് പദ്ധതി വന്നാൽ, നാഷണൽ പാർക്കിന്റെ സംരക്ഷണവലയമാകേണ്ട വനത്തിനുള്ളിലാണ്, 1999 ലെ കണക്കനുസരിച്ച് 247 കോടി രൂപ മതിപ്പുചെലവിൽ അണക്കെട്ടുയരാൻ പോകുന്നത്; റോഡുകളും വീടുകളും ക്വാറികളും വരാൻ പോകുന്നത്; ആയിരക്കണക്കിനുള്ളൂകൾ ദശാബ്ദങ്ങളോളം പണിയെടുക്കാൻ പോകുന്നത്. 6 വർഷം കൊണ്ട് 64 മീറ്റർ ഉയരത്തിൽ അണക്കെട്ട് പണിയുമെന്നു പറയുന്നുണ്ടെങ്കിലും ഇന്നോളമുള്ള അനുഭവം വെച്ച് നമുക്കറിയാം. 16 വർഷം കൊണ്ടും അതു പൂർത്തിയാവാൻ പോവുന്നില്ലെന്ന്. അതിനകം സൈലന്റ് വാലി നാഷണൽ പാർക്കിന്റെ സംരക്ഷണവലയം (buffer) മാത്രമല്ല, അതിന്റെ കാമ്പും (Core) മരുഭൂമിയായിത്തീരും. തെളിവു വേണമെങ്കിൽ ഇടുകിയുടെയും മറ്റ് അണക്കെട്ടുകളുടെയും ചുറ്റുമുള്ള സ്ഥലങ്ങൾ നോക്കിയാൽ മതി.

ഭൂമിയിൽ സർവനാശത്തിന്റെ ഇടിമുഴക്കം കേട്ടുതുടങ്ങിയിട്ട് കാലം കുറച്ചായി. ഭൂമിയുടെ മരണചേഷ്ടകൾ ഇതാ ഇവിടെയും കണ്ടുതുടങ്ങിയിരിക്കുന്നു. കേരളത്തിലും മനുഷ്യരും മറ്റു മൃഗങ്ങളും സൂര്യാഘാതമേറ്റു മരിച്ചുവീണതായി വാർത്തയുണ്ടായിരുന്നു. കേരളത്തിലും അൾട്രാവയലറ്റ് രശ്മികൾ കൂടുതൽ എത്തിത്തുടങ്ങിയതായി കേരള കാർഷിക സർവകലാശാലയിലെ ശാസ്ത്രജ്ഞർ കണ്ടെത്തിയിരിക്കുന്നു. പക്ഷേ മനുഷ്യരും ഗവൺമെന്റുകളും ചരിത്രത്തിൽ നിന്ന് എന്തെങ്കിലും പഠിക്കുകയോ അതിന്റെ നിഗമനങ്ങളനുസരിച്ച് പ്രവർത്തിക്കുകയോ ചെയ്തതായി ചരിത്രമില്ലെന്ന് ഹെഗൽ പറയുന്നു. അതുകൊണ്ട്, എക്സ്പ്രസ്സ് ഹൈവേകളും നദീബന്ധനവും മറ്റും കൊണ്ട് മരുഭൂമിയിലേക്കുള്ള യാത്രയുടെ വേഗം നാം കൂട്ടിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നു.

സ്റ്റീവ് എഡിറ്റർ, ദുരന്തൻ കേന്ദ്രം, കൊടപ്പനകുന്ന്, തിരുവനന്തപുരം